

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 12.12.2006
COM(2006) 790 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 2004

Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα κράτη μέλη κατοικίας τους (Οδηγία 93/109/ΕΚ) και το εκλογικό πλαίσιο (Απόφαση 76/787/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2002/772/ΕΚ Euratom)

{SEK(2006) 1645}

{SEK(2006) 1646}

{SEK(2006) 1647}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 2004

Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα κράτη μέλη κατοικίας τους (Οδηγία 93/109/EK) και το εκλογικό πλαίσιο (Απόφαση 76/787/EC όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2002/772/EK Euratom)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα κράτη μέλη κατοικίας είναι αναπόσπαστο στοιχείο της ιθαγένειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό το δικαίωμα διασφαλίζεται από το άρθρο 19, παράγραφος 2 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τέθηκε σε εφαρμογή με την οδηγία 93/109/EK¹.

Οι εκλογές του 2004 ήταν οι έκτης εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση ψηφοφορία. Διενεργήθηκαν στα 25 κράτη μέλη της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ο αριθμός των εδρών αυξήθηκε σε 735.

Τα 10 κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1^η Μαΐου 2004 κοινοποίησαν έγκαιρα τα μέτρα που είχαν λάβει για τη μεταφορά των εκλογικών διατάξεων. Αυτή τη στιγμή δεν εκκρεμούν διαδικασίες επί παραβάσει².

Για να αξιολογήσει τη συμμετοχή αλλοδαπών πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατοικούν σε κράτη μέλη της και για να διαμορφώσει μια συνολική εικόνα της εφαρμογής της οδηγίας, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να της κοινοποιήσουν στοιχεία στατιστικού και ποιοτικού χαρακτήρα για τις εκλογές, κάνοντας χρήση ενός αναλυτικού και πλήρους ερωτηματολογίου³.

Η παρούσα έκθεση βασίζεται κυρίως στις πληροφορίες που έδωσαν τα κράτη μέλη απαντώντας στο ερωτηματολόγιο.

Στόχος της έκθεσης είναι να εκτιμήσει την εφαρμογή της οδηγίας. Σύμφωνα με την αξιολόγησή της, η Επιτροπή προτείνει τροποποιήσεις της οδηγίας όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, με στόχο να αποτρέψει το ενδεχόμενο διπλής ψήφου ή διπλής υποψηφιότητας σε δύο διαφορετικά μέρη, και τις διοικητικές διατυπώσεις που απαιτούνται για την υποβολή των υποψηφιοτήτων.

Η Επιτροπή έχει πλήρη επίγνωση του γεγονότος ότι εκτός από τις κατάλληλες διοικητικές ρυθμίσεις, υπάρχουν και πολλοί άλλοι παράγοντες που έχουν σημαντική επίδραση στη συμμετοχή των πολιτών στις ευρωπαϊκές εκλογές, όπως η

¹ ΕΕ L 329, 30.12.1993, σ. 34.

² Η αναφερθείσα στην προηγούμενη έκθεση διαδικασία επί παραβάσει περατώθηκε το 2000 μετά την τροποποίηση της γερμανικής νομοθεσίας.

³ Η Επιτροπή έστειλε την επιστολή με το ερωτηματολόγιο σε όλα τα κράτη μέλη στις 18 Νοεμβρίου 2004· έλαβε την πρώτη απάντηση στις 8 Δεκεμβρίου 2004 και την τελευταία στις 25 Ιανουαρίου του 2006. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ερωτηματολόγιο, βλ. συνημμένο Έγγραφο Εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

ευαισθητοποιήσή τους στην πολιτική διαδικασία σε κοινοτικό επίπεδο, η κινητοποίηση των πολιτικών δυνάμεων και η στρατηγική επικοινωνίας.

Η Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει τα ζητήματα αυτά σε ένα μεταγενέστερο στάδιο και πριν από τις προσεχείς ευρωπαϊκές εκλογές, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερομένους.

Αν και η Πράξη του 1976⁴ περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση καθολική ψηφοφορία, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2002/772⁵ ΕΚ, δεν απαιτεί να υποβάλει η Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της, στην παρούσα έκθεση η Επιτροπή εφιστά την προσοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε προβλήματα που επισημάνθηκαν από κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή της Πράξης.

2. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2004

2.1. Συνεδριάσεις με εκλογικούς εμπειρογνώμονες των κρατών μελών

Το 2002 και το 2003, η Επιτροπή οργάνωσε δύο συνεδριάσεις με εκλογικούς εμπειρογνώμονες των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 13 της οδηγίας, το οποίο προβλέπει μέτρα για την πρόληψη της διπλής ψήφου ή της διπλής υποψηφιότητας. Στόχος αυτών των συνεδριάσεων ήταν να καταστεί λειτουργικότερο και αποτελεσματικότερο το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, το οποίο έχει τεθεί σε εφαρμογή βάσει του άρθρου 13.

2.2. Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα μέτρα που έπρεπε να λάβουν τα κράτη μέλη για να διασφαλίσουν τη συμμετοχή όλων των πολιτών της ΕΕ στις εκλογές του 2004

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκλογές επρόκειτο να διενεργηθούν πολύ σύντομα μετά την ημερομηνία προσχώρησης των 10 νέων κρατών μελών και έχοντας τη βούληση να μπορέσουν να συμμετάσχουν σε αυτές όλοι οι πολίτες της ΕΕ, η Επιτροπή εξέδωσε Ανακοίνωση⁶ τον Απρίλιο του 2003. Η ανακοίνωση είχε στόχο να επιταχυνθεί η εφαρμογή του *κεκτημένου* σε αυτό τον τομέα και να εξασφαλιστεί η έγκαιρη εγγραφή όλων των πολιτών στους εκλογικούς καταλόγους, τόσο στα σημερινά όσο και στα υποψήφια για ένταξη κράτη μέλη.

2.3. Η παρέκκλιση του Λουξεμβούργου

Τον Ιανουάριο του 2003, η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση⁷ βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 3 της οδηγίας σχετικά με την προβλεπόμενη από το άρθρο 19, παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ παρέκκλιση. Το άρθρο 14 επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να επιφυλάσσει το δικαίωμα του εκλέγειν μόνο στους κοινοτικούς εκλογείς που κατοικούν σε αυτό επί μία ελάχιστη χρονική περίοδο, η οποία δεν είναι ωστόσο

⁴ Η Πράξη προσαρτήθηκε στην απόφαση 77/787/ ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ της 20ης Σεπτεμβρίου 1976, ΕΕ L 278 της 8.10.1976, σ. 5.

⁵ ΕΕ L 283, 21.10.2002.

⁶ COM(2003)174.

⁷ COM(2003)31.

δυνατό να υπερβαίνει τα πέντε έτη. Προϋπόθεση για να επιτραπεί αυτή η παρέκκλιση είναι το ποσοστό των πολιτών της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος χωρίς να έχουν την ιθαγένειά του και έχουν την ηλικία ψήφου να μην υπερβαίνει το 20% του συνόλου των πολιτών της Ένωσης που έχουν την ηλικία ψήφου και κατοικούν σε αυτό. Στην έκθεσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εξακολουθούσαν να υφίστανται στο Λουξεμβούργο οι λόγοι που δικαιολογούσαν την εφαρμογή της παρέκκλισης και δεν ήταν συνεπώς απαραίτητο να προταθεί καμία αλλαγή.

2.4. Απόφαση 2004/511/EK για την Κύπρο⁸

Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο 10 της Πράξης Προσχωρήσεως της Κύπρου του 2003⁹, που ορίζει ότι η εφαρμογή του *κεκτημένου* αναστέλλεται στις περιοχές της Κύπρου οι οποίες δεν είναι υπό τον πραγματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν θα διενεργούνταν οι εκλογές για την κοινοβουλευτική περίοδο 2004-2009 στις εν λόγω περιοχές, αν και η εθνική νομοθεσία επιτρέπει στους κύπριους υπηκόους που κατοικούν στο τμήμα του νησιού που δεν είναι υπό τον πραγματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας να συμμετέχουν στις εκλογές.

Η απόφαση 2004/511/EK ορίζει ότι, στην περίπτωση συνολικής διευθέτησης του κυπριακού προβλήματος, θα διεξαχθούν σε ολόκληρη την Κύπρο έκτακτες εκλογές για την ανάδειξη των αντιπροσώπων του κυπριακού λαού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την εναπομένουσα κοινοβουλευτική περίοδο 2004-2009 ή για κάθε μεταγενέστερη κοινοβουλευτική περίοδο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2.5. Μέτρα που έχουν ληφθεί για να υπάρξει κοινή ερμηνεία του άρθρου 9, παράγραφος 2 της Πράξης περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2002/772/EK—ημερομηνία ανακοίνωσης των εκλογικών αποτελεσμάτων

Η απόφαση αριθ. 2002/772/EK του Συμβουλίου, που τροποποιεί την Πράξη του 1976 περί της εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τέθηκε σε εφαρμογή την 1^η Απριλίου 2004. Έτσι, οι εκλογές του ΕΚ του 2004 διεξήχθησαν με βάσει τις τροποποιηθείσες διατάξεις. Το νέο άρθρο 9, παράγραφος 2, ρυθμίζει την ακριβή χρονική στιγμή της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων, ορίζοντας ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να ανακοινώσουν επισήμως το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας τους πριν κλείσουν οι κάλπες στα κράτη μέλη στα οποία διεξάγεται τελευταία η ψηφοφορία.

Η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη¹⁰ να λάβουν υπόψη την ερμηνεία της του άρθρου 9, παράγραφος 2 και να μην ανακοινώσουν τα αποτελέσματα πριν από τις 22.00 ώρα Κεντρικής Ευρώπης της 13^{ης} Ιουνίου το νωρίτερο (ώρα περάτωσης της ψηφοφορίας στα τελευταία κράτη μέλη: Ιταλία, Πολωνία και Σλοβακία) και τόνισε

⁸ Απόφαση 2004/511/ΕΚ του Συμβουλίου της 10ης Ιουνίου 2004 σχετικά με την αντιπροσώπευση του κυπριακού λαού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε περίπτωση διευθέτησης του κυπριακού προβλήματος: ΕΕ L 211, 12.6.2004, σ. 22–23.

⁹ ΕΕ L 236, 23.9.2003, σ. 955.

¹⁰ Η Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας έστειλε δύο επιστολές στα κράτη μέλη στις 4 Μαΐου και στις 7 Ιουνίου 2004.

ότι δεν έπρεπε οι δημόσιες αρχές να ανακοινώσουν ούτε πρώτα ούτε μερικά αποτελέσματα πριν από αυτή την ώρα.

2.6. Οι πρώτες εκλογές για το ΕΚ που οργανώθηκαν στο Γιβραλτάρ και οι σημαντικές εξελίξεις στη νομολογία

Το 2004 το Ηνωμένο Βασίλειο διενήργησε για πρώτη φορά εκλογές του ΕΚ στο Γιβραλτάρ, σύμφωνα με την Πράξη του 1976, αφού προηγουμένως θέσπισε εθνικές νομοθετικές διατάξεις που παρείχαν τη δυνατότητα στους εκλογείς του Γιβραλτάρ να συμμετάσχουν σε εκλογές του ΕΚ¹¹.

Στην απόφασή του της 12^{ης} Σεπτεμβρίου 2006¹², το Δικαστήριο επικύρωσε την άποψη της Επιτροπής ότι η νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου χορηγώντας το δικαίωμα ψήφου στο Γιβραλτάρ σε πολίτες του Commonwealth που πληρούν ορισμένα κριτήρια ("qualified Commonwealth citizens") όπου περιλαμβάνονται ορισμένοι μη Βρετανοί υπήκοοι τρίτων χωρών, επέκτεινε το δικαίωμα ψήφου στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας που αυτή τη στιγμή προσφέρει το κοινοτικό δίκαιο στα κράτη μέλη. Επίσης, σε αυτή την απόφαση και σε άλλη μία απόφαση που εκδόθηκε την ίδια ημέρα και αφορά το δικαίωμα ψήφου των ολλανδών υπηκόων που κατοικούν στην Αρούμπα,¹³ το Δικαστήριο επισήμανε ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να ρυθμίζουν τα διαδικαστικά ζητήματα για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τα οποία δεν έχουν εναρμονιστεί σε κοινοτικό επίπεδο, και ιδίως εκείνα που αφορούν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι. Τα κράτη μέλη οφείλουν, ωστόσο, να σέβονται το κοινοτικό δίκαιο, περιλαμβανομένων των γενικών αρχών του, υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου.

3. Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΕΚ ΤΟ 2004 – Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 93/109/ΕΚ

3.1. Γενική επισκόπηση

Όπως αναγνωρίζεται στο σχέδιο "D" της Επιτροπής για δημοκρατία, διάλογο και συζήτηση¹⁴ το ασθενέστερο ποσοστό συμμετοχής στις εκλογές ενίσχυσε το αίσθημα μιας έλλειψης εμπιστοσύνης στην πολιτική διαδικασία. Η Επιτροπή εκφράζει την μεγάλη της ανησυχία για τη μείωση του συνολικού ποσοστού συμμετοχής στις εκλογές του 2004. Αν και το εκλογικό σώμα ήταν πολύ μεγαλύτερο, λόγω της διεύρυνσης του 2004, ψήφισε μόνο το 45,6% του συνόλου των εκλογέων.

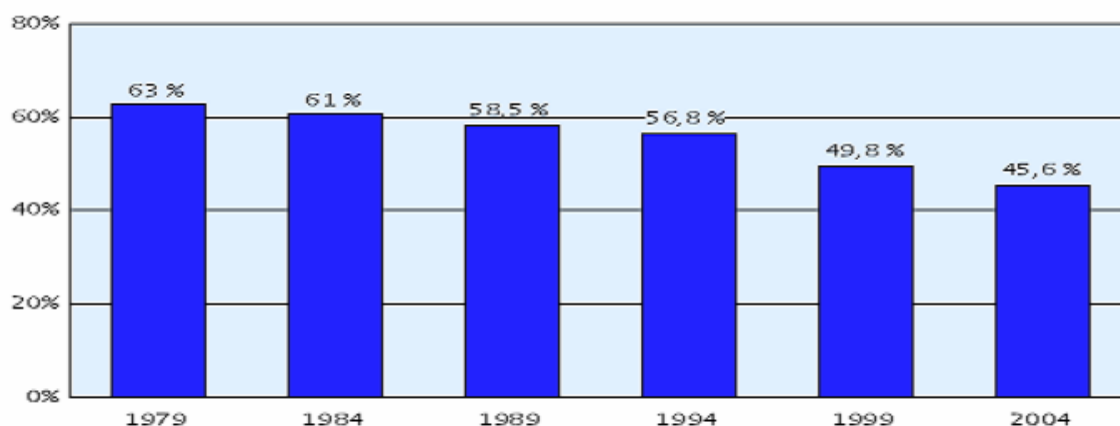
Η εξέλιξη του ποσοστού συμμετοχής

¹¹ Το καθεστώς του Ηνωμένου Βασιλείου αποφασίστηκε μετά την απόφαση στην υπόθεση "Matthews κατά Ηνωμένου Βασιλείου" στην οποία το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ανθρωπίνων δικαιωμάτων καταδίκασε το Ηνωμένο Βασίλειο επειδή δεν είχαν διενεργηθεί εκλογές στο Γιβραλτάρ. Απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου του 1999.

¹² Υπόθεση C-145/04, Ισπανία κατά ΗΒ.

¹³ C-300/04, Eman and Sevinge (εκλογές για το ΕΚ στην Αρούμπα).

¹⁴ Συμβολή της Επιτροπής στην περίοδο προβληματισμού και μετά- (COM 2005) 494 τελικό.

Η συμμετοχή του πολίτη στη δημοκρατική ζωή αποτελεί βασικό στοιχείο που πρέπει να συνεχίσουμε να ενθαρρύνουμε, συντονίζοντας τις προσπάθειες όλων των συμμετεχόντων παραγόντων, των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, των κρατών μελών και της κοινωνίας των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή παρακολουθεί πολύ προσεκτικά το ζήτημα και είναι έτοιμη να συνεισφέρει στην έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τα εθνικά κοινοβούλια και αναφέρεται στην αύξηση της συμμετοχής των ψηφοφόρων και το πώς θα βελτιωθεί το ποσοστό της συμμετοχής αυτής.

Το 2004 σημειώθηκε αύξηση του ποσοστού συμμετοχής σε ορισμένα κράτη μέλη, ενώ μειώθηκε σημαντικά σε άλλα. Το ποσοστό συμμετοχής στην ΕΕ-15 ήταν 49,1%, χαμηλότερο από το 49,8% το 1999. Το ποσοστό συμμετοχής στα 10 νέα κράτη μέλη ήταν 26,9%.

Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η ψήφος είναι υποχρεωτική σε ορισμένα κράτη μέλη.

Συνολικό ποσοστό συμμετοχής – 2004

AT	BE	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE
42,43	90,81	71,19	28,32	43	47,9	26,83	63,4	45,1	39,4	42,76	38,5	58,8
IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	SE	SI	SK	UK	EU
73,1	48,38	89	41,34	82,37	39,3	20,87	38,6	37,8	28,3	16,96	38,83	45,6

3.2. Συμμετοχή αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ στα κράτη μέλη κατοικίας τους – ως ψηφοφόροι.

Δεν έδωσαν όλα τα κράτη μέλη στοιχεία για τον αριθμό των αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ που γράφτηκαν στους εκλογικούς καταλόγους τους για τις εκλογές του ΕΚ, ενώ ακόμη λιγότερα ήταν σε θέση να δώσουν στοιχεία για το αν αυτοί οι ψηφοφόροι ψήφισαν όντως.

Δεδομένου ότι, βάσει των άρθρων 8 και 9 της οδηγίας, οι ευρωπαίοι πολίτες οφείλουν να ζητήσουν οι ίδιοι να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους του κράτους μέλους κατοικίας τους, τα στοιχεία για τον αριθμό των εγγεγραμμένων στους καταλόγους πολιτών μπορεί να θεωρηθούν αξιόπιστος δείκτης των τάσεων της συμμετοχής στην ψηφοφορία.

Ποσοστό αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ που είχαν εγγραφεί για να ψηφίσουν στο κράτος μέλος κατοικίας τους (%)¹⁵

Χώρα	AT	BE	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE
1994	7,9	5,1	-	-	6,7	24,9	-	1,6	12,6	22	3,4	-	44,1
1999	15,1	7,7	-	-	2,1	26,6	-	1,8	22,4	28	4,9	-	43,9
2004	16	11,5	4,4	-	6,1	26,7	12,2	3,9	18,5	18,3	13,1	11	39
Χώρα	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	SE	SI	SK	UK	EU
1994	1,8	-	6,6	-	-	-	-	2,3	24	-	-	1,96	5,9
1999	9,2	-	8,8	-	-	16,9	-	13,6	27,2	-	-	23,1	9
2004	10,9	17,5	10,3	14,4	12,8	-	-	-	25,1	7,2	8,6	-	11,9

Με αυτές τις επιφυλάξεις, μπορούμε, ωστόσο, να συμπεράνουμε ότι το ποσοστό των πολιτών της ΕΕ που γράφτηκαν στους εκλογικούς καταλόγους της χώρας κατοικίας τους ήταν χαμηλό στις εκλογές του 2004 για το ΕΚ.

Ενώ το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στις εκλογές μειώνεται, η εγγραφή αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ στους εκλογικούς καταλόγους για τις εκλογές του ΕΚ αυξήθηκε σε σχέση με προηγούμενες εκλογές: 5,9% το 1994, 9% το 1999, 11,9% το 2004. Αυτή η αύξηση θα μπορούσε να αποδοθεί στο γεγονός ότι οι ευρωπαίοι πολίτες κατανοούν περισσότερο τα δικαιώματά τους, στις προσπάθειες των κρατών μελών να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή καθώς και στην αυξημένη κινητικότητα των πολιτών της ΕΕ.

3.3. Συμμετοχή αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ στα κράτη μέλη κατοικίας τους – ως υποψήφιοι

Οι στατιστικές για την συμμετοχή αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ ως υποψηφίων στις εκλογές αντανακλά το χαμηλό βαθμό συμμετοχής στην πολιτική ζωή των κρατών μελών κατοικίας.

¹⁵ Τα ποσοστά υπολογίστηκαν με βάση τον αριθμό των αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ σε ηλικία ψήφου στα κράτη μέλη και τον αριθμό των αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ που έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους αυτού του κράτους μέλους- στις περιπτώσεις που και τα δύο στοιχεία δόθηκαν στις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο.

Σημειώθηκε μικρή μείωση του αριθμού αλλοδαπών υποψηφίων σε σύγκριση με τις εκλογές του 1999, στις οποίες υπήρχαν 62 υποψήφιοι.

Χώρα	AT	BE	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE
Υποψήφιοι	1	8	0	5	13	0	0	4	1	0	8	0	0
Εκλεγέντες	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Χώρα	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	SE	SI	SK	UK	EU
Υποψήφιοι	0	0	8	0	0	2	0	1	1	0	0	2	57
Εκλεγέντες	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	3

Αυτή η πτωτική τάση μπορεί να αποδοθεί σε διάφορους παράγοντες.

Σε ορισμένα κράτη μέλη, διατυπώθηκαν επικρίσεις για τις περίπλοκες διοικητικές διατυπώσεις που απαιτούνται για την υποβολή υποψηφιότητας. Το άρθρο 10, παράγραφος 2 της οδηγίας που θεσπίζει τις προϋποθέσεις για την κατάθεση υποψηφιότητας προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι ένας κοινοτικός εκλόγιμος οφείλει να καταθέσει βεβαίωση των αρμόδιων διοικητικών αρχών του κράτους μέλους καταγωγής ότι δεν έχει εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στο κράτος αυτό ή ότι οι εν λόγω αρχές δεν γνωρίζουν να υπάρχει τέτοια έκπτωση από αυτό το δικαίωμα. Έχουν αναφερθεί περιπτώσεις αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ που επιθυμούσαν να υποβάλουν υποψηφιότητα και δυσκολεύτηκαν να εντοπίσουν ποιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής τους ήταν αρμόδιες να χορηγήσουν αυτές τις βεβαιώσεις.

Μια άλλη πιθανή αιτία της χαμηλής συμμετοχής συνδέεται με το δικαίωμα αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ να συμμετέχουν στην πολιτική ζωή του κράτους μέλους κατοικίας τους.

Σύμφωνα με τη Γνωμοδότηση σχετικά με τη συμμετοχή πολιτών της ΕΕ στα πολιτικά κόμματα του κράτους μέλους κατοικίας τους την οποία συνέταξε το δίκτυο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων της ΕΕ για τα θεμελιώδη δικαιώματα¹⁶, 16 κράτη μέλη αναγνωρίζουν το δικαίωμα αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ τόσο να ενταχθούν σε υφιστάμενα εθνικά πολιτικά κόμματα όσο και να ιδρύσουν ένα νέο πολιτικό κόμμα στο κράτος μέλος κατοικίας τους. Δύο κράτη μέλη κάνουν διάκριση ανάμεσα στο δικαίωμα ίδρυσης ενός νέου κόμματος και στο δικαίωμα συμμετοχής σε ένα υφιστάμενο κόμμα και επιτρέπουν μόνο το δεύτερο. Επτά κράτη μέλη δεν επιτρέπουν σε αλλοδαπούς ούτε να γίνονται μέλη υπαρχόντων κομμάτων ούτε να ιδρύουν νέα κόμματα.

Ως εκ τούτου, οι αλλοδαποί ψηφοφόροι μπορεί να στερηθούν τη δυνατότητα να θέσουν υποψηφιότητα, διότι στην πράξη οι υποψήφιοι, στις περισσότερες

¹⁶

Αναφορά: CFR-CDF. Γνώμη 1.2005:

http://europa.eu.int/comm/justice_home/cfr_cdf/doc/avis/2005_1_en.pdf.

περιπτώσεις, προτείνονται από τα κόμματα. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να προσφέρουν στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατοικούν στο έδαφός τους χωρίς να είναι υπήκοοι τη δυνατότητα προσχώρησης στα εθνικά πολιτικά κόμματα ίσους όρους με τους έχοντες την ιθαγένεια. Αυτό θα διευκόλυνε αισθητά τη συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική ζωή του κράτους κατοικίας τους καθώς και την ένταξή τους και αυτό θα ήταν εμπλουτιστικό για την πολιτική ζωή και τη δημοκρατία.

Τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα μπορούν κατά τον τρόπο αυτό να διαδραματίσουν ένα ρόλο προώθησης και ενίσχυσης της συμμετοχής των κοινοτικών πολιτών στη δημοκρατική διαδικασία, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Η Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει διεξοδικότερα κατά πόσον αυτές οι εθνικές νομοθετικές διατάξεις συμβιβάζονται με την οδηγία.

3.4. Η ενημέρωση των πολιτών της ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι

Η έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που διενεργήθηκε το 2002¹⁷ αποκαλύπτει ότι οι πολίτες της Ένωσης είναι ενήμεροι ότι έχουν δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στις εκλογές του ΕΚ στα κράτη μέλη κατοικίας τους.

Όμως, για να μπορέσει να ασκήσει αυτό το δικαίωμα, κάθε εκλογέας πρέπει να έχει επαρκή πληροφόρηση για τα πρακτικά ζητήματα. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, το άρθρο 12 της οδηγίας ορίζει ότι το κράτος μέλος κατοικίας ενημερώνει εγκαίρως και με την προσήκουσα μορφή τους κοινοτικούς εκλογείς και εκλόγιμους σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στο κράτος αυτό.

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να ενημερώνουν ειδικά τους πολίτες της ΕΕ οι οποίοι διαμένουν στο έδαφός τους σχετικά με τους τρόπους άσκησης των εκλογικών δικαιωμάτων τους. Η ενημέρωση πρέπει να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένη για να καλύπτει τις ειδικές ανάγκες της πληροφόρησης αλλοδαπών εκλογέων.

Οι εθνικές αρχές έχουν χρησιμοποιήσει ένα ευρύ φάσμα μέσων ενημέρωσης των πολιτών. Τα πλέον συνήθη από αυτά ήταν ενημερωτικά και διαφημιστικά φυλλάδια, ενημερωτικές εκστρατείες στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και η αποστολή ατομικών επιστολών στους πολίτες. Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι αρμόδιες αρχές ενημέρωσαν τους αλλοδαπούς πολίτες της ΕΕ όχι μόνο στις επίσημες γλώσσες των κρατών τους, αλλά και σε άλλες γλώσσες της ΕΕ.

Στα τρία κράτη μέλη στα οποία η συμμετοχή υπερέβη το 25%, οι ατομικές επιστολές για την ενημέρωση των αλλοδαπών πολιτών της ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα συμμετοχής τους στις εκλογές περιείχαν και το έντυπο που έπρεπε να συμπληρώσει ο εκλογέας για να εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους.

¹⁷

Flash Ευρωβαρόμετρο Αριθ.133.

Στη Δανία, στάλθηκαν ατομικές επιστολές και σε αλλοδαπούς που ήταν ήδη εγγεγραμμένοι σε εκλογικούς καταλόγους και σε όσους δεν είχαν εγγραφεί. Οι επιστολές στους τελευταίους περιείχαν και το σχετικό έντυπο της αίτησης εγγραφής.

Στην Ιρλανδία, στάλθηκαν ατομικές επιστολές σε αλλοδαπούς πολίτες της ΕΕ που ήταν γνωστοί στις αρμόδιες αρχές από τις προηγούμενες εκλογές του 1999, οι οποίες περιείχαν το σχετικό έντυπο εγγραφής. Το 2004, πραγματοποιήθηκε ενημερωτική εκστρατεία στον τύπο για να πληροφορηθούν οι αλλοδαποί πολίτες της ΕΕ, περιλαμβανομένων των υπηκόων των υπό ένταξη κρατών μελών, ότι είχαν δικαίωμα να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους.

Στη Σουηδία, η αρμόδια εκλογική αρχή έστειλε σε όλους τους αλλοδαπούς ατομική επιστολή με πληροφορίες για την εκλογική διαδικασία, η οποία περιείχε ένα ειδικό έντυπο που έπρεπε να συμπληρώσουν και αυτοί που επιθυμούσαν να εγγραφούν και όσοι επιθυμούσαν να διαγραφούν από τους εκλογικούς καταλόγους. Η ατομική επιστολή συνοδευόταν επίσης από φυλλάδιο σε οκτώ διαφορετικές γλώσσες με οδηγίες για τη συμπλήρωση αυτού του εντύπου.

Οι ατομικές επιστολές σε αλλοδαπούς πολίτες της ΕΕ φαίνεται ότι είναι αποτελεσματικές ιδίως όταν περιέχουν πληροφορίες προσαρμοσμένες στις ανάγκες του αποδέκτη και είναι συνταγμένες σε όσο το δυνατό περισσότερες γλώσσες και συνοδεύονται από το έντυπο εγγραφής καθώς και οδηγίες για τη συμπλήρωσή του και την επιστροφή του στις αρμόδιες αρχές. Η Επιτροπή ενθαρρύνει ιδιαίτερα όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν αυτήν την εξαιρετικά χρήσιμη πρακτική για να προωθηθεί με αποτελεσματικότητα η άσκηση του δικαιώματος ψήφου.

Ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ότι παρείχαν πληροφορίες μέσω των διαφόρων δημόσιων υπηρεσιών όλων των βαθμίδων που έχουν συχνή και μαζική επικοινωνία με τους πολίτες.

Τα πολιτικά κόμματα θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν καθοριστικά σε αυτή την προσπάθεια, κυρίως με το να ενθαρρύνουν τις υποψηφιότητες. Εξάλλου, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα έπρεπε επίσης να συμβάλλουν στην κατάλληλη ενημέρωση του πολίτη για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι.

3.5. Η πρόληψη της διπλής ψήφου και της διπλής υποψηφιότητας

Το άρθρο 4 της οδηγίας απαγορεύει στους ευρωπαίους πολίτες να ψηφίζουν ή να είναι υποψήφιοι σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη κατά τις ίδιες εκλογές. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη υποχρεούνται, βάσει του άρθρου 13, να ανταλλάσσουν πληροφορίες για τους πολίτες της ΕΕ που έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους ή είναι υποψήφιοι στο κράτος μέλος κατοικίας τους. Για την εφαρμογή του άρθρου 13 έχει δημιουργηθεί ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών: βάσει των πληροφοριών που κοινοποιεί το κράτος μέλος κατοικίας στο κράτος μέλος καταγωγής, το τελευταίο διαγράφει από τους δικούς του εκλογικούς καταλόγους τα άτομα που έχουν εγγραφεί στους καταλόγους του κράτους μέλους κατοικίας.

Από τις εκλογές του 1994, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών δεν λειτουργούσε όπως έπρεπε¹⁸. Έτσι, καταβλήθηκαν προσπάθειες σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για να τεθούν σε εφαρμογή ορισμένα πρακτικά μέτρα για να βελτιωθεί η λειτουργικότητα και η αποτελεσματικότητα του συστήματος: θεσπίστηκε ένα τυποποιημένο ηλεκτρονικό έντυπο με ενιαίο τύπο καταγραφής προσωπικών δεδομένων που πρέπει να αποστέλλεται στο κράτος μέλος καταγωγής και καθορίστηκαν πρακτικοί τρόποι ανταλλαγής πληροφοριών (δισκέτες ή /και ηλεκτρονικό μήνυμα) και κοινοποιήθηκε μεταξύ των κρατών μελών κατάλογος των αρχών που είναι αρμόδιες να παραλαμβάνουν τα δεδομένα.

Σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών – όπως αποτυπώνεται στις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο

Παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί, όλα σχεδόν τα κράτη μέλη κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι υπήρχαν ελλείψεις στη λειτουργία του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών και ότι ορισμένες δυσκολίες περιόριζαν την αποτελεσματικότητά του.

Όλα σχεδόν τα κράτη μέλη ανέφεραν ότι αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα όσον αφορά στην ανταλλαγή δεδομένων. Ορισμένα κράτη μέλη δεν κοινοποίησαν στοιχεία όπως το πατρικό επώνυμο εγγάμων γυναικών, ή ο τόπος και η ημερομηνία γεννήσεως, τα οποία ήταν απαραίτητα για να εντοπισθούν αυτά τα άτομα στους εκλογικούς καταλόγους του κράτους μέλους καταγωγής τους και να διαγραφούν από αυτούς. Ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ποσοστά: η Ισπανία μπόρεσε να εντοπίσει το 53% των κοινοποιηθέντων ονομάτων· οι αρχές της Πολωνίας εντόπισαν περίπου το 69% αυτών των ατόμων· στη Λετονία το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 73%· στην Τσεχική Δημοκρατία και τη Σουηδία στο 75% και στη Λιθουανία στο 85%.

Το δεύτερο σε σοβαρότητα εμπόδιο για τη σωστή λειτουργία του συστήματος, όπως το προσδιόρισαν τα περισσότερα κράτη μέλη, ήταν το γεγονός ότι τα δεδομένα έφθαναν συχνά με υπερβολικά μεγάλη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατό να υποβληθούν σε επεξεργασία χωρίς τη λήψη πρόσθετων επειγόντων μέτρων και σε πολλές περιπτώσεις δεν ελήφθησαν καν υπόψη.

Η μεταγραφή ονομάτων και διευθύνσεων υπήρξε μείζον πρόβλημα στην Ελλάδα, λόγω του διαφορετικού αλφαβήτου, και οι ελληνικές αρχές δεν ήταν σε θέση να εντοπίσουν άτομα που κοινοποιούνταν μέσω του συστήματος.

Αρκετά κράτη μέλη ανέφεραν επίσης ότι συνάντησαν δυσκολίες κατά την ανταλλαγή πληροφοριών με κράτη μέλη τα οποία έχουν αποκεντρωμένα μητρώα, διότι ο υπερβολικά μεγάλος αριθμός εγγράφων κοινοποιήσεων, η ποιότητα των οποίων δεν είναι πάντοτε άριστη, που χρησιμοποιούν οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες δημιουργούσε πρακτικά προβλήματα.

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για την αποστολή των πληροφοριών (ηλεκτρονικό μήνυμα, δισκέτα κλπ.) διέφεραν συχνά μεταξύ τους, ακόμη και στο εσωτερικό του ίδιου κράτους μέλους, γεγονός που μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση.

¹⁸

COM(1997) 731 τελικό, σ. 23 και COM(2000)843 τελικό, σ. 10.

Μπορούμε λοιπόν να συμπεράνουμε ότι όσες προσπάθειες έχει καταβάλει η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για να βελτιωθεί η λειτουργικότητα και η αποτελεσματικότητα του συστήματος είχαν μόνο περιορισμένη επιτυχία και δεν ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες. Συνολικά, μόνο πέντε κράτη μέλη πιστεύουν ότι το υφιστάμενο σύστημα είναι επαρκές για να αποτραπεί η διπλοψηφία χωρίς να απαιτούνται τροποποιήσεις.

Από την άλλη, σε αρκετές περιπτώσεις, η εφαρμογή του παρόντος συστήματος είχε ως αποτέλεσμα πολίτες της ΕΕ να στερηθούν το δικαίωμα να ψηφίσουν στις εκλογές στο κράτος μέλος καταγωγής τους, συνεπεία της ανταλλαγής πληροφοριών για τους αλλοδαπούς πολίτες της ΕΕ, διότι θεωρήθηκε λανθασμένα ότι εξακολουθούσαν να επιθυμούν να ψηφίσουν στο κράτος μέλος της προηγούμενης κατοικίας τους, ενώ στην πραγματικότητα είχαν επιστρέψει στο κράτος μέλος καταγωγής τους και είχαν ήδη ασκήσει πολιτικά δικαιώματα, όπως το να ψηφίσουν σε δημοτικές εκλογές.¹⁹

Αν και ο μόνος στόχος του εξεταζόμενου συστήματος είναι να αποτρέπει τη διπλοψηφία ή τη διπλή υποψηφιότητα, χωρίς να παρέχει τη δυνατότητα εντοπισμού παρόμοιων προσπαθειών, από τις πληροφορίες που δίνουν τα κράτη μέλη συνάγεται ότι ο αριθμός των περιπτώσεων διπλής εγγραφής σε καταλόγους ή διπλοψηφίας είναι χαμηλός²⁰. Ακόμη, αυτές οι περιπτώσεις δεν οφείλονταν σε εσκεμμένη κατάχρηση του εκλογικού δικαιώματος, αλλά σε λάθη και παρανοήσεις, διότι οι πολίτες δεν είναι εξοικειωμένοι με τις νομοθετικές ρυθμίσεις ή οι πληροφορίες αποστέλλονται δύο φορές, από το κράτος μέλος κατοικίας και από το κράτος μέλος καταγωγής.

4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΤΟΥ 1976 ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ, ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ 2002/772 ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

4.1. Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εκλογών

Κατά την προετοιμασία για τις εκλογές του ΕΚ του 2004, η Επιτροπή επισήμανε στα κράτη μέλη ότι ήταν απαραίτητο να υπάρξει κοινή ερμηνεία του άρθρου 9, παράγραφος 2 αναφορικά με τη χρονική στιγμή της ανακοίνωσης των εκλογικών αποτελεσμάτων.

Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν ανακοίνωσαν αποτελέσματα των εκλογών του ΕΚ πριν κλείσουν οι κάλπες και στις τελευταίες χώρες. Όμως, ορισμένα κράτη μέλη τα ανακοίνωσαν νωρίτερα. Η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει ότι, κατά την άποψή της, στόχος του άρθρου 9, παράγραφος 2 είναι να διασφαλιστεί ότι η πρόωρη δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων σε ένα κράτος μέλος δεν θα επηρεάσει την ψήφο με οποιονδήποτε τρόπο σε ένα άλλο κράτος μέλος στο οποίο συνεχίζεται η ψηφοφορία. Αυτό αποσκοπεί στην ελεύθερη έκφραση μέσω της ψήφου, που εμπεριέχει το δικαίωμα του ψηφοφόρου να διαμορφώνει ανεπηρέαστα τη γνώμη του. Η ελεύθερη ψήφος αποτελεί βασική δημοκρατική αρχή κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 3 της Πράξης του 1976.

¹⁹ Βλ. Αναφορά Νο 592/2004.

²⁰ Στις εκλογές του 2004 μόνο η Γερμανία ανέφερε 120 περιπτώσεις και το Λουξεμβούργο 4 περιπτώσεις.

4.2. Το ζήτημα της διπλής ή της πολλαπλής υπηκοότητας

Ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ότι δεν είναι δυνατό να αποτραπεί το ενδεχόμενο της διπλοψηφίας ή διπλής υποψηφιότητας πολιτών οι οποίοι έχουν την υπηκοότητα περισσότερων από μίας χωρών.

Αν και το ζήτημα της διπλής υπηκοότητας δεν εμπίπτει στο πεδίο της οδηγίας, η Επιτροπή προειδοποιεί ότι αυτό το πρόβλημα θα μπορούσε να αποτελέσει αιτία διπλοψηφίας η οποία επίσης απαγορεύεται βάσει του άρθρου 8 της Πράξης του 1976.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1. Προτάσεις τροποποίησης της οδηγίας 93/109/ΕΚ

Το υφιστάμενο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών που τέθηκε σε εφαρμογή για την πρόληψη της διπλής ψήφου ή της διπλής υποψηφιότητας αποδείχτηκε ότι είναι αναποτελεσματικό. Ο βασικός λόγος αυτής της αποτυχίας είναι ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν είναι σε θέση να δώσουν τα απαραίτητα στοιχεία των εγγεγραμμένων κοινοτικών εκλογέων για να είναι δυνατό να διαγραφούν τα ονόματά τους από τους εκλογικούς καταλόγους στα κράτη μέλη καταγωγής τους. Η διαδικασία είναι χρονοβόρα και δυσχερής.

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, προσπάθησε στο παρελθόν να βελτιώσει το σύστημα, έτσι ώστε να γίνει αποτελεσματικότερο στην πράξη. Αν και αρκετά προβλήματα αντιμετωπίστηκαν με μεγαλύτερη ή μικρότερη επιτυχία, ορισμένα άλλα παραμένουν. Αλλά έχει αυξηθεί και ο φόρτος εργασίας από τις τελευταίες εκλογές και μετά, κυρίως λόγω της διεύρυνσης, αλλά και της μεγαλύτερης κινητικότητας των υπηκόων της ΕΕ.

Έχει εντοπιστεί και ένα άλλο πρόβλημα που αφορά τη συμμετοχή με την ιδιότητα του υποψηφίου στις εκλογές. Φαίνεται πως οι ισχύουσες διατάξεις υποβολής υποψηφιότητας στα κράτη μέλη κατοικίας συνεπάγονται μεγάλο όγκο διοικητικών διατυπώσεων για τους δυνητικούς υποψηφίους, γεγονός που θα μπορούσε να θεωρηθεί παράγοντας χαμηλού ποσοστού συμμετοχής.

Αφού έλαβε υπόψη όλα αυτά τα προβλήματα, η Επιτροπή πραγματοποίησε αξιολόγηση επιπτώσεων και προτείνει τροποποιήσεις της οδηγίας.

5.2. Προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή της Πράξης του 1976 όσον αφορά την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2002/772/ΕΚ

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ο τρόπος με τον οποίο ορισμένα κράτη μέλη ερμήνευσαν το άρθρο 9, παράγραφος 2 σχετικά με τη χρονική στιγμή της ανακοίνωσης των εκλογικών αποτελεσμάτων του 2004 είχε σαν αποτέλεσμα την πρόωρη ανακοίνωσή τους σε αυτά τα κράτη μέλη. Διαπιστώθηκε επίσης πρόβλημα συμμετοχής στις ευρωπαϊκές εκλογές πολιτών με υπηκοότητα περισσότερων του ενός κρατών μελών, γεγονός που θα μπορούσε να αποτελέσει αιτία διπλοψηφίας.

Η Επιτροπή θα ήθελε να επιστήσει την προσοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτά τα προβλήματα, τα οποία θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε παραβίαση βασικών αρχών της δημοκρατίας που διασφαλίζονται από το κοινοτικό δίκαιο.